

Виходить у Львові
щодня (крім неділь і
гр. кат. свят) о 5-ій
годині по полудні.

РЕДАКЦІЯ і
Адміністрація: улица
Чарneckого ч. 12.

ПИСЬМА приймають ся
лиш франковані.

РУКОПИСИ
звертають ся лиш на
окреме жадане і за зло-
женем оплати поштової.

РЕКЛЯМАЦІЇ
незапечатані вільні від
оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Передплата у Львові
в агенції дневників па-
саж Гавсмана ч. 9 і
в п. к. Староствах на
провінції:

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодинокое число 2 с.

З поштовою пере-
силкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодинокое число 6 с.

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

„Pester Lloyd“ про реформи в австрійській армії.
Новий переворот в Туреччині.

„Pester Lloyd“ обговорює справу реформ в армії, вказуючи на великі недостатки, особливо в уоруженні артилерії, до котрої треба було покликати частину рекрутів з піхоти. Надто вказує „Pester Lloyd“ на намірене випосажене фльоти, що спричинить підвишене побору новобранців.

Значіне фльоти воєної виявила довідно і наглядно російсько-япанська війна і тому й Австро-Угорщина звернула тепер більшу бачність на реформу своєї воєної фльоти. Вже в попередній делегації адмірал Монтекукулі заявив, що австро-угорське правительтво в найблизшій часі буде приволене виступити з домаганем значнійшого кредиту на три кораблі великих розмірів. Дотепер найбільші воєнні кораблі австро-угорські мали повимости до 12.000 тон, а досвід поучив, що тим більшу вартість має воєнний корабель, чим більшу має спромогу випирания води. Тому Англія в послідних часах впровадила тип великанських кораблів т.

зв. Dreadnoughts (Дреднот т. зн. „Неустрашимі“) а за нею слідом пішла Німеччина, котра до 1912 року має дійти до 17 таких кораблів, а її союзниця Австро-Угорщина має виставити 3 кораблі такого типу. В осінній сесії делегаційній має адмірал Монтекукулі виступити з домаганем на ту ціль кредиту 5 мільонів корон (як перша рата) на будову тих кораблів.

Тими змаганями Австро-Угорщини, котрі мають метою забезпечення австро-угорського перевага, дуже роздратована Англія. Дневники „Standard“ і „Daily Express“ виразно докоряють Австро-Угорщині, що она має намір помагати у війні Німеччині против Англії, коли буде такі великанські кораблі, котрі збільшать союзну фльоту німецьку і дадуть їй перевагу над англійською, що зложена в значній частині з кораблів старого типу. Англіїцям висуває ся перед очі мара поразення коло Гестінгс, коли Вільгельм норманський, званий Завойовником, в 1066 році виступив з домаганями до англійської корони і здобув Англію.

Константинополь асть від вчора рівна місцем воєнної революції, котра до вечера успіла запанувати над містом, спрятати молодотурецьке правительтво і з уллиці вакинути свою волю султанови. Туреччина, котра перед роком при помочи того самого війська скинула з себе тя-

гар вікової неволі і станула до роботи над внутрішнім своїм відродженем, нині вертає знов до реакційного правительтва.

Вісти, які доси наспіли, дають такий образ подій вчерашнього дня в Константинополі:

Вчасним ранком удали ся два баталіони, стоячі залогою в Константинополі, до мечету сьв. Софії і до парламенту. На їх чолі ішло лиш небогато офіцирів, бо прочих заарештовано в касарнях. Парламентарну сторожу, зложеною з солунських стрільців, усунено; офіцирів їх зранено. Так само усунено сторожу Порти. На площі гіподрому зібрали ся товпи населення, що доходили до 100.000 голів і замкнули доступ до парламенту. Пізнійше прилучило ся до зібраної товпи 6.000 софтів т. е. духовних магометанських студентів і заявили, що будуть тут ждати на приверненя прав іслаьку. Кількох офіцирів, що належали до молодотурецького комітету, мало погинути. О годині 10½, прилучила ся до збунтованого війська і артилерія.

На вість про ті розрухи написав президент парламенту Ахмед Різа лист, в котрім заявив, що ділає в інтересі вітчизни, коли внесе свою димісію. Також великий везир, а з ним цілий кабінет подали ся до димісії. Султан ті димісії прийняв і іменував Кямілія

36)

Небезпечна тайна.

З англійського — Чарльса Ріда.

(Дальше).

Глава двацять друга.

Каянє.

Ми виділи попередю, яку зміну зробило велике нещастє в умі полковника Кліффорда; але й Роберта Бартлія зворушили до самої глибини страшні наслідки єго злочину. Бартлі подобав на чоловіка, котрий суне ся по лагіднім спаді зарослим муравою і нараз видить ся над берегом бездонної пропасти. Він був самолюбивий і захланий а навіть і безсовісний, але все-таки не лютий і не з тих, що готові допускати ся насильства. Кривавий злочин наповняв єго так само відразою як і кожного доброго і честного чоловіка. А тепер муєв він дожити того, що під впливом безсовісного падлюки сплямив свої руки кровю того чоловіка, котрий доси був єго найліпшим приятелем і зробив єго багатцем, кровю невинної молоді дівчини, котра не лиш через тільки літ забезпечувала єму майно і гроші, але ще крім того своєю красою і прихильністю вносила ясність і тепло в єго хату.

Свідомість такого злочину майже зводила Бартлія з розуму, що проявляло ся у него двоаким способом: страшенним роздразненем і глухою розпущою. Оба тоті стани зміняли ся

день і ніч у него, бо сон єго зовсім не брав ся. Все, що він поробив для ратонаня заснапних, було добре і слушне, але єго поведєня при тім було так дивне і роздразнене, що робітники шептали один другому до уха, що пан Бартлі готов ще з розуму зійти. Дома знову попадав він в повну розпущу задуму.

В такім стані знаходив ся він, коли єму другого вечера по вибуху дали знати, що хтось прийшов. Він гадав, що то може якийсь післанець з копальні і казав єго впустити, а сам спустивши голову в долину, задумав ся так дуже, що здавало ся, мов би задрімав. В такім ставі зачуло нараз єго ухо якийсь голос, котрий роздразнив єго до крайности.

— Ну, щож, дідусю, удало ся?! — сказав хтось до него, а він на то аж кинув ся.

— Чи то якийсь чорт тут до мене говорить? — замуракутїв він і навіть не подивив ся.

— О ні, — відповів на то Монктон весело — лиш один з єго слуг а ваш найліпший приятель.

— Мій приятель! — повторив Бартлі, а обернувшись, подивив ся на него.

— А вже ж — сказав Монктон — ваш дуже добрий приятель, той, що поміг вам прийти до розуму і відваги та видобув вас з матні, а за то упхав в неї Гопа і єго доньку. Та ні, доньки не упхав, бо она з великої мудрости сама упхала ся.

— А таки так! — крикнув Бартлі сердито — то ви зробили з мене убийника. Як би не ви, то я остав би ся був лиш мантієм...

А то через вас я маю убийство на своїй совісті.

— Тихо, старий! — сказав на то Монктон. — От, як то зле дивити ся на якусь річ лиш з одного боку. Ви преці зовсім инакше думали; може собі пригадуєте, що ви ставили єму великодушні предложєня. Але єму забагло ся борби на ножи, тепер має ві. То єго власна вина, що знайшов собі смерть під розвалинами копальні.

— Не дай то Боже!

— Але ви тепер безпечні.

— В пеклі! — крикнув Бартлі.

— То вилізьте звідтам, коли ваша ласка — відповів Монктон — і поговорім з собою на розум... Я... я прочитав ту історію в газетах якраз, коли мав в Дербі їхати до Лондону. Отже я вернув ся і підійшов до місця нещастя так близько як лиш було можна, щоби не виставити ся, на небезпечність. Здавсь, що працюють пильно над тим, щоби прочистити оба входові закопи: дві льокомотілі і множество робітників зміняють ся беззастанно при роботі... Хто то ваяв ту роботу в свої руки?

— Я сам — відповів Бартлі.

— То розумно... тим способом пускаєте людям блахмана в очи; бо що ціла тота робота лиш чиста комедія, то ви знаєте найліпше... Але ви хочете бодай щось удавати, коли вже Гопа не можна уратувати.

— А я таки можу єго уратувати і виратую! — сказав Берті. — Господь Бог змідує ся над грішником, котрий кає ся, як змідує ся колісь над каючим ся злодієм.

цьв. — 1 мая, в Станиславові 3—11 мая, в Обертині 13—17 мая, в Городенні 19—28 мая, в Богородчанах 14—22 цьв., в Тисъжениці 24 до 27 цьвтія, в Товмачі 29 цьв. — 6 мая, в Отинії 8—12 мая; в Золочеві 14—29 цьвтія, в Заліцях 1—6 мая, в Бродях 8—25 мая, в Камінці стр. 14—24 цьв., в Буску 16—30 цьв., в Зборові 3—11 мая; в Тлаустім 14—17 цьв., в Заліщиках 19—24 цьв., в Гусятині 26 цьв. до 1 мая, в Копичинцях 3—10 мая, в Борщеві 12—22 мая, в Чорткові 14—24 цьв., в Бучачі 26 цьв. до 17 мая; в Жовкві 19—27 цьв.

Всячина

для науки і забави.

— Три сонця над Сербією. З Білграду доносять під датою 10. цьвтія: Жителі міст Земуня (Семлана) і Білграду та їх охрестности були сего дня свідками цікавого а досить рідкого з'явища. Оно показало ся рано о годині пів до 8. і тревало довше як годину. На східнім овиді показали ся, бачите, три сонця в значній віддалі від себе. Всі три були так ясні, що правдивого сонця від них не можна було відрізнити. Ті сонця відділяли від себе хмари, через що їх світло видавало ся ще яркіше. Підчас того показала ся ще й сильно зігнена дуга і се величаве з'явище стало просто чаруючим. Забобоний сербський нарід поясняв собі се з'явище всіляко.

Але як пояснити се з'явище зі становища наук природних? Подібне з'явище можна частіше побачити на місяці. Іноді можна побачити, що довкола місяця, досить далеко від него зробить ся ясне білве колесо. Се з'явище поясняє ся тим, що у воздуху знаходять ся тоненька верства пари, крізь котру переходять лучі світла так, що передлюкочись в міхурцях пари, творять довкола жерела світла в сім случаю місяця, ясне колесо. Зовсім подібне з'явище можна побачити в місті зимою на ліхтарях, коли н. пр. їхати трамваем, в котрім шибі покрили ся тоненькою верствою замерзлої пари. Довкола горючої ліхтарні видно тоді ясні, іноді ще й закрашені красками дуги кружок.

Подібно й довкола сонця творить ся іноді ясне колесо, але найчастіше, коли сонце єсть ще низько над овидом. Коли таке колесо зробить ся довкола сонця, то тоді показує ся по найбільшій часті ще ясна позема смуга, або лиш дотикає ся колеса в двох протвинних від себе місцях. Там, де тота смуга сходять ся з колесом, єсть оно найясніше і в тім місці видно ніби яєсь друге сонце. В той спосіб утворять ся у воздуху по обох боках сонця два побічні сонця. Іноді показує ся таке побічне сонце в горі прямиенсько над сонцем або замість того побічного сонця видно лиш каблук ніби від другого більшого колеса, котре дотикає ся меншого. Іноді видно лиш побічні колеса без колеса і ясної смуги — як, здає ся, було і над Сербією — або знов видно колеса і смугу без побічних сонць. В кождім случаю не показують ся тоті колеса і побічні сонця ніколи при зовсім чистім воздуху. В горі у воздуху напротив сонця знаходять ся тоді мале сенькі шпальочки леду, кристалики, котрі творять шестистінні стовпички і переломлюють світло сонця так, що викликають те з'явище, яке дня 10 с. м. видно було над Сербією. Коли світло в тих кристаликах відбиває ся на їх прямих стінках, то тоді творять ся поземні смуги світла; коли же світло відбиває ся від поземних стінок на кристали, то творять ся прями смуги, а в місцях, де зйдуть ся оба способи відбивання світла, творять ся ясніші місця, котрі можуть іноді робити вражінє побічних сонць.

— Понятливий. — Банкір Н. у Відні стоїв перед дверми своєї контори, коли надійшов якийсь дрантиво виглядаючий молодий чоловік і несміливо приступив до него та спитав: Чи маю честь говорити з паном банкіром Н.?

— Чого вам треба? — спитав банкір придивляючись недовірливо молодому чоловіку.

— Називаю ся Йосиф Б.; мій батько мав колись склеп в одінем на Найбав (передмістє Відня).

— Ах, то ви син мого старого — (хотів сказати „приятеля“, але не договорив) — мого старого Б. Ходіть до моєї контори.

Зайшовши тут розповів Йосиф історію своєї недолі. Родичі ему померли, він сам вже від довшого часу не мав ніякої посади. От і прайшло ему на гадку, як то бувало покійний его батько згадував нерас про свого старого приятеля пана Н. і т. д. То своє оповіданє закінчив він просьбою о якусь заемогу.

Тронутий тим оповіданєм банкір приступив до золівної каси, загнав ключик і — зараз его знов виймив. Его скупарство було, бачите, більше як его добродійність.

— Мій любий друже — сказав він обертаючись, дам вам більше як заемогу, а то добру раду. От видите, я колись торгував старими лахами і став богачем. Чому ви не берете ся так само до того?

— Бо навіть і до такого інтересу треба бодай маленького основного капіталу.

— Та й я немав такого капіталу. Але я вам скажу довірочно, яким способом зробив я собі склад старих річий. Я мав старе, вже добре подерте одіве і пару вже дуже сходжених чобіт. Крім того мав я ще й одно порядне одіве. Се по сідве убирав я також, але лиш по часті, отже на примір замість доброго сурдута убирав я подертий, а відтак, чтобы дістати добрий сурдут ходив я в подертім доті, доки аж не знайшла ся якась милосердна людина, котра мені его дала. То само робив я і з другими частями одіня, доки аж не призбирав собі добре дібраного і впорядкованого складу одіня. От видите, так треба робити!

Йосиф подякував за ту добру раду і пішов. Але вже за годину вернув знову в дуже подертім сурдуті і попросив банкіра о ліпший. Банкір урадований такою понятливостію ученика, здохив зараз із себе свій вже трохи переношений конторевий сурдут і дав его просячому, котрий подякував і пішов.

Коли банкір прийшов в контору до дому на обід, повитала его жінка словами: А тобі нащо треба було твого нового чорного сурдута?

— Мені — мого нового — що се ти таке говориш?

— Атже ти прислав якогось молодого чоловіку зі своїм конторевим сурдутом і казав собі принести твій новий чорний.

— А то злодюга! — замуркотів банкір — той ще доведе далеко!

А Йосиф Б. довів дійсно далеко, навіть дальше як его учитель. Дім банківський який він сесував єсть ще й нині одним з найперших.

— Переконуючо.

Але чи то свівжі яйця? — Коли не вірите, то ходіть зі мною, а почувате, як ще курки кудкудакають.

— Найвідповідніша рубрика.

Книговодець: Пане начальнику, під яку рубрику записати тоті гроші, з котрими касиєр ятє, чи в зиски, чи в страти? — Начальник: Запишіть в „біжучі видатки“.

— На іменини.

Гість (придивляючись білці шевця з жінкою): Чи то майстер так що дня ба свою жінку? — Челядник: Ні, то нині майстер обходять свої іменини і ддятого майстрова позволяла рва ему виграти.

Телеграми.

Константинополь 13 цьвтія. (9 год. веч.) Командант корпусу сполучив в міністерстві війни 34 баталіонів і 22 пушок; крім того майже ціла кавалерія позістала вірна, але здає ся, офіцери вже не суть так певні, як давнійше. Ультиматум, яке командант корпусу поставив ворохобникам що до того, чтобы піддали ся, позістало без вражінє, бо ворохобники суть певні свої сили. Занепоковє викликає факт, що настрий релігійний заострив ся, о чім свідчать маніфестація магометанського духовенства і софтів (студентів, що учать ся на духовників), а також участь товпи в цілїм руху.

Константинополь 13 цьвтія. (9 год. веч.) В сій хвилі бувший міністер справ заграничних Тавфік (Tewfik) іменований великим везиром.

Константинополь 14 цьвтія. Іменована Тавфіка вел. везиром ворохобники не прийняли. Тепер ведуть ся переговори з ворохобниками що до особи вел. везира, отже дів ся подібно як за часів янічарів.

Константинополь 14 цьвтія. (Вечер.) Саїд паша мав бути іменований вел. везиром. З передмість надходять нові войска і лучать ся з ворохобниками.

Константинополь 14 цьвтія. (2 год. рано). По оголошеню султанського іраде зачали ворохобники стріляти на віват, що тревало півтора години. Дано кілька тисячів вистрелів, між иншими і з карабінів машинних та пушок. Загально думали, що веде ся борба між ворохобниками а иншими войсками а внаслідок того настав був переполох. Ворохобники розходили ся відтак громадами до касарень.

Константинополь 14 цьвтія. (Год. 9-20 рано). Сензаційна чутка о небезпечности для Європейців єсть безосновна. Кореспондент бюра кореспонденційного в супроводі драгомана міг по півночі ходити свобідно серед рядів войків вертаючих до касарень без офіцирів. Войки стріляли заедно на віват.

Бюцен 14 цьвтія. Цісар і цісарєва нінецькі приїхали тут о 5 год. 20 мін. і поїхали по 24 мін. в дальшу дорогу.

Льондон 14 цьвтія. Бюро Райтера довідує ся, що правительство англійське повідомило вчера формально австро-угорське правительство, що готове згодити ся на знесенє арт. XXV. берлінського договора.

Господарство, промисл і торговля.

Ціна збіжа у Львові.

дня 13 цьвтія:

Ціна в коронах за 50 кільо у Львові.	
Пшениця	12·40 до 12·70
Жито	9·30 до 9·60
Овес	8·50 до 8·80
Ячмінь пашний	7·80 до 8·10
Ячмінь броварний	8·20 до 9·—
Ріпак	— до —
Льнянка	— до —
Горох до вареня	8·50 до 11·50
Вика	9·— до 9·50
Бобик	8·20 до 8·50
Гречка	— до —
Кукурудза нова	— до —
Хміль за 56 кільо	— до —
Конюшина червона	70·— до 80·—
Конюшина біла	35·— до 55·—
Конюшина шведська	70·— до 85·—
Тимотея	28·— до 34·—

Млинки до чищення збіжа „Нового Моделю“ випробовані, дуже добрі о 6 ситах. Ціна 60 К;

сильніші зі скринкою на сита і велівним приладом до вигортаня збіжа з коша 8 сит, ціна 80 К.

Плуги, січкарні, і инші господарські знарядя власного виробу поручає

Іван Плейєл

в Турці під Коломиєм.

— Цінник на жаданє даром. —

За редакцію відповідає: Адам Креховецький.

— 4 —

СТ. СОКОЛОВСКОГО

Головна агенція дневників

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає пренумерату і оголошення до всіх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може приймати оголошення виключно лиш ся агенція.

☞ Найдешевше можна купити лише ☞

В А В К Ц Й Н І Й Г а л и

ул. Сикстуска 32

меблі, образи, дивани, сальонову обставу, золото, біжутерію,

старинности і все можливе до домового уладження.

==== Порозуміне з провінцією писемно. ====

Вступ вільний цілий день.